

FILLIAERT, Juul L. (Nieuwpoort 14 februari 1890 – Oostende 24 december 1948).

Genoot enkel lager secundair onderwijs, maar verwierf dankzij enkele leraren een hogere scholing. Van 1909 af werkte Filliaert als boekhouder. Door zelfstudie ontwikkelde hij interesse in de literatuur en de folklore van de West-Vlaamse uithoek; op jeugdige leeftijd werd hij medewerker van de *Nieuwpoortsche Bode*. Via de plaatselijke oud-leerlingenbond en het **Davidfonds** kwam hij in contact met het katholieke **flamingantisme**. Van 1912 af publiceerde hij diverse bijdragen in *Nieuwe Wegen* (waarvan hij sinds het einde van 1913 ook het hoofdredacteurschap waarnam), *Biekorf*, *Dietsche Warrande en Belfort* en *Ons Volk Ontwaakt*.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog verbleef Fillaert in De Panne, waar hij een grote activiteit aan de dag legde als boekhandelaar en uitgever (van onder andere oorlogsliteratuur van Vlaamse frontsoldaten). Zo gaf hij in 1917 een *Vlaamsche Liederbundel* uit. Daarnaast publiceerde hij veelvuldig persoonlijke geschriften, onder andere in *De Belgische Standaard* (waarvan hij redactiesecretaris was), *De Stem des Vaderlands*, *Het Centrum* (Nederland) en *Le Nord maritime* (Frankrijk). Tijdens deze oorlogsjaren was Filliaert medestichter en/of bezieler van diverse culturele manifestaties en organisaties. Hij onderhield een uitgebreid contactennetwerk met talrijke Vlaamse intellectuelen en kunstenaars.

Na de Eerste Wereldoorlog keerde Fillaert terug naar Nieuwpoort, waar hij onder andere het **Davidfonds** heroprichtte. Hij hervatte zijn folkloristische en journalistieke activiteiten (onder andere in *Biekorf*, *Nieuw Vlaanderen*, *Ons Volk Ontwaakt*, *Vlaamsche Arbeid*, *Het Jonge Volksche Front* en de *Sint-Bernardusschakel*).

Tijdens de Tweede Wereldoorlog richtte Filliaert het Kunstenaarsgild van de Westhoek op en engageerde hij zich als promotor van de West-Vlaamse cultuur. Na de Tweede Wereldoorlog werd hij drie

maanden geïnterneerd, maar daarna vrijgelaten en in zijn burgerrechten hersteld.

WERKEN: *De laatste Vlaamsche IJslandvaarders*, 1936; – ‘De tragische geschiedenis van den Christus van den IJzertoren’, in *De Standaard* (22 augustus 1937); – *Tijl’s oog op den puinhoop*, 1939; – *Meidagen 1940 in Vlaanderen’s Westhoek*, 1941; – *Jan Bart, De Vlaamsche zeeheld uit Duinkerke: een levensfilm*, 1944; – ‘Soldatentoneel op het Front (1914-1918)’, in *Van zijn hand* (1990); – ‘Van Vlaamsche toestanden’, in *Van zijn hand* (1990).

LITERATUUR: ‘Een schrijver uit ons Volk. Juul Filliaert is niet meer’, in *De Zeewacht* (14 januari 1949); – F. de Vleeschouwer, ‘Filliaert Juul Louis’, in *NBW*, VII, 1977; – F. Bonneure, ‘Juul Filliaert’, in *Lexicon van Westvlaamse schrijvers*, I, 1984; – C. Weymeis, ‘Juul Filliaert. Vlaming, maar ook Belg’, in *vws-cahiers* (4 juli-augustus 1991).

ILLUSTRATIE(S), zie: Frontbeweging.

NICO WOUTERS